І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь . . .
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА ŠVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
Тел. з Ню Йорку:
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIV. Ч. 206. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 9-го ЛИСТОПАДА 1967 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, NOVEMBER 9, 1967 No. 206. VOL. LXXIV.

ТОРЖЕСТВЕННІ БОГОСЛУЖЕННЯ В УКРАЇНСЬКИХ ЦЕРКВАХ УЖЕ ЦІЄЇ НЕДІЛІ ЗАПОЧАТКУЮТЬ 1-ИЙ В ІСТОРІЇ СВІТОВИЙ КОНГРЕС ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ; УЖЕ ЦІЄЇ СУБОТИ ПОЧИНАЮТЬСЯ СВІТОВІ З'ЇЗДИ ВИХОВНИКІВ І СТУДЕНСТВА; ПЛЕНАРНІ СЕСІЇ СКВУ ПОЧНУТЬСЯ В ЧЕТВЕР, 16-ГО ЛИСТОПАДА, А В СУБОТУ, 18-ГО ЛИСТОПАДА ВІДБУДЕТЬСЯ БАГАТОЛЮДНА МАНІФЕСТАЦІЯ ЗА ВОЛЮ УКРАЇНИ В МЕДІСОН СКВЕР ГАРДЕН В НЮ ЙОРКУ.

У ВИБОРАХ В НЮ ДЖЕРЗІ ПЕРЕМОГЛИ РЕСПУБЛІКАНЦІ, В НЮ ЙОРКУ ВІДКИНЕНО НОВУ КОНСТИТУЦІЮ

Трентон, Н. Дж. — У виборах 7-го листопада республіканці здобули повну контролю над обидвома Палатами Стейтової Леґіслятури в Ню Джерзі, перемігши демократів у відношенні 3:1-го. Демократичні провідники в Трентоні здивовані такою високою програною, і один із них сказав в цій справі таке: „Це реакція проти політики президента Джансона, проти расових заворушень минулого літа, проти війни у В'єтнамі, проти податків, і проти кожнього, хто тепер урядує". В Асамблеї республіканці мають 60 голосів проти 20-ох демократичних, а в Сенаті республіканці здобули 30 становищ на всіх 40. Губернатор демократ Ричард Гюз матиме труднощі при виконуванні свого уряду, бо досі демократи контролювали Стейтову Леґіслятуру більшістю як 2-1-го. І в Ню Йорку видко перемогу республіканців в тому, що відкинено проєкт нової Стейтової Конституції, в якій контроверсійним пунктом був проєкт, щоб скасувати дотеперішню заборону стейтовими фондами допомагати парофіяльним, ц. зн. католицьким школам. Республіканці були проти проєкту цієї Конституції, яка мала замінити дотеперішню з 1894-го року. Зате виборці Нюйоркського стейту схвалили поправку про так звані транспортові бонди, які мають бути видані на покращання транспорту на автострадах та влегшити той масовий транспорт, який спричиняє труднощі на вулицях і шляхах. Демократи можуть похвалитися тим, що їхні кандидати здобули два становища посадників великих міст, які здобули негри. І так в Клівленді, Огайо, стейтовий конґресмен негр Карл Б, Стовкс переміг республіканця внука президента і кузена славного сенатора Роберта А. Тефта — Говарда Вілляма Тефта. Другий негр демократ Ричард Дж. Гетчер переміг республіканця Джозефа Б. Редіґена і став посадником міста Ґері в Індіяні. В Бостоні, Массачусетс, вибори посадника відбувалися не на партійній основі і мейором став Кевін Г. Вайт, який переміг пані Луїзу Дей Гікс, яка здобула популярність в шкільній ділянці і думала, що здобуде становище посадника цього більшого міста. В стейті Кентакі республіканці здобули пост губернатора, якого вони не мали від 1943-го року. Губернатором вибраний Луї Б. Нанн, який переміг демократа Генрі Ворда. Республіканці тішаться цією перемогою і кажуть, що виборці припинять підтримувати Демократичну партію. Та у Філядельфії переміг демократ теперішній посадник Джеймс Тейт, який переміг республіканця окружного прокурора Арлена Спектера.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН ПРОГРАВ БИ ТЕПЕР ВИБОРИ, коли б йому прийшлося кандидувати проти котрогобудь із шістьох республіканських кандидатів. Так виходить із опитувань, які перевела аґенція Луїса Гарріса, для щоденника „Ню Йорк Пост". Коли б Джансон кандидував проти нюйоркського губернатора Рокефеллера, то дістав би 35 відсотків голосів проти 52-ох. З губернатором Ромні Джансон програв би у відношенні 37 - 46; каліфорнійський губернатор Ріґен виграв би проти Джансона у відношенні 46 до 41; мейор Ліндсей у відношенні 40 - 39, сенатор Персі 41 - 40. Коли скінчиться війна у В'єтнамі, то збільшиться популярність Джансона.

ТРИ ДОГОВОРИ В СПРАВІ ПАНАМСЬКОГО каналу не будуть цього року ратифіковані ані Панамською Асамблеєю ані американським Сенатом. Ці договори не подобаються Панамській Асамблеї, яка кінчає працю в січні 1968 року, і нова сесія якої буде аж в жовтні 1968-го року. Американський Сенат може ратифікувати ці договори аж після того, як їх ратифікують в Панамі. Один із цих договорів створює 9-членну Адміністративну Раду, в якій будуть і представники Панами. Панама має дістати більше прибутків із оплат за переїзд каналом. Другий договір відноситься до будови нового океанічного каналу через територію Панами, а третій реґулює справу військових баз ЗДА для оборони каналу.

У СВІТІ

НА В'ЄТНАМСЬКОМУ ВОЄННОМУ ФРОНТІ АМЕРИКАНСЬКІ ЛІТАКИ БОМБАРДУВАЛИ вперше найбільші у Північному В'єтнамі військові склади, положені тільки за три милі від центру Ганою. Це одна з останніх стратегічних цілей, що були вийняті зпід бомбардування. У повітряних боях з атакуючими совєтськими МІГ-ами — знищено два такі літаки совєтського типу. Тому, що в той час надходив тайфун — участь у бомбардуванні не брали літаки, стаціоновані на літаконосцях, а тільки такі, що стаціоновані в сусідньому Таї (Сіямі).

НОВИЙ УРЯД В ЄМЕНІ ЗАЯВИВ СВОЮ ВІРНІСТЬ республіканській державній системі. Речник того уряду потвердив готовість до переговорів з монархістами, які від 5ох років ставлять збройний спротив республіканському режимові, але наполягав, що порозуміння з ними не повинно порушувати принципу республіканського устрою. Тим часом єменські монархісти хочуть піддати справу державного устрою всенародному плебісцитові. Єгипетський президент Нассер заявив, що відсунений недільним переворотом в Ємені від влади єменський президент аль-Салял може замешкати в своїй віллі в Каїро, Єгипет, — якщо захоче.

У ҐРЕЦІЇ ЗАСУДЖЕНО 4-ОХ ПІДСУДНИХ на кари до 10-ох років в'язниці за поширювання підбурливих антирежимових летючок. Їх судили за підбурювання до збройного бунту. 15 листопада ц. р. відбудеться суд над 15-ма грецькими діячами, що їм закидається закликування до бунту.

НАД КУРИТИБОЮ ШЕВЧЕНКО ВИСОЧІЄ

Куритиба. Голова міста („префейто") все ширше й ширше розкривав очі, погляд яких не ховав ні здивовання, ні заскочености. Він, молодий інженер п. Омар Сабаґ, стоячи на узвишші, сьогодні тільки урочисто та офіційно закінчував те, що розпочато й роками провадилось за його попередника, тепер федерального міністра хліборобства, теж інженера Іво Арзуа Перейра. Той знав справу докладно й ґрунтовно, бо відбув чимало фахових нарад та конференцій, а також дещо прочитав з літератури на відповідну тему.

Але Іво Арзуа, сьогодні по горло зайнятий працею в міністерстві, ніяк не міг покинути столичного міста Бразилії, щоб взяти участь в урочистості 29-го жовтня, на колись відкритій ним Площі Україна в Куритибі. І урочистість очолює сучасний голова міста, згаданий вище п. Омар Сабаґ. Перед ним чудовий вид на середмістя, розташоване в розлогій долині, з багатьма різноманітної форми та кольорів хмародерами. Однак, кожний з них, ось, зараз, у цю мить, коли Омар Сабаґ перебуває на Площі Україна, не сягає йому й до підошов черевиків.

Площа Україна разташована на одній із найвищих точок міста. Звідси видно сливе всю Куритибу, принаймні в напрямку до Атлантику. А Омар Сабаґ на такій горі забрався ще далі, на терасу, до якої ведуть численні сходи. Над ним, над головою міста, стоїть тільки щось, оповите в широке блакітне покривало. Мине ще кілька хвилин, надійде одинадцята година, і він потягне за шнур, Тоді покривало спаде вниз і перед численно зібраними людьми з'явиться бронзова постать . . .

Голова міста знає, хто захований за блакітним покривалом. Зрештою, подібні урочистості для нього не первина, він до них звик. В Куритибі пам'ятників чимало, не раз він бачив, як їх відкривали. Ось і сьогодні місто має збагатитися ще одним твором скульптури. Він звик такі події вважати за події місцевого значення. От і сьогодні, збереться трохи людей з поблизьких вулиць, а також ще там студенти, військові, вчителі, в залежності від того, кому ставиться пам'ятник, і в їх присутності представники влади переведуть урочистість.

Так було завжди, але не сьогодні. Дуже вже багато людей сходиться на площу, хоч не передбачено ні карнавалових забав, ні особливих видовищ, грає лише духова оркестра військової поліції. На площі збирається перш усього українська Куритиба. Та ось починають з'являтися великі автобуси з різних місцевостей естаду Парана. На них привітальні написи в честь відкриття пам'ятника Тарасові Шевченкові. Прибувають численні українські делеґації з Понта Ґроса, Уніон да Віторія, Іраті. З'являються й гурти „колоністів" — селян у вишитих українських сорочках, в крислатих солом'яних брилях, дехто з них має довгі вуса, а то й бороди. Це вже нащадки українських емігрантів, друге й третє їх покоління. Ще більше Омар Сабаґ заходить у подив, коли дізнається про прибуття спеціяльними автобусами українських делеґацій з Сан Павльо, Ріо Ґранде до Суль, Ріо де Жанейро . . .

Він зрозумів і збагнув, що сьогоднішня урочистість значно перевершує всі дотеперішні, що вона далеко переростає межі міста Куритиби.

Він посадник потягнув за шнур, блакітне покривало поволі сповзає додолу, і перед присутніми виростає на два з половиною метри заввишки бронзова постать найбільшого сина українського народу, полум'яного Кобзаря й Революціонера, Тараса Григоровича Шевченка. Постать встановлена на такої ж висоти п'єдесталі, що в свою чергу стоїть на широкій терасі, яке кількома сходами спускається до підніжжя, до поверхні високої гори. Пам'ятник домінує над усією довколишньою місцевістю, надає їй відповідного тону.

Шевченко відтворений у молодому віці. Його ліва рука спирається на книгу, що лежить на невеличкій колоні, права, хоч звисає спокійно, але, здається, зараз піднесеться, і Поет почне промовляти до народу. Загальне враження — трибун в останній хвилині перед виступом.

На площі і з усіх розчинених вікон, з усіх балконів сусідніх будинків лунають гучні оплески. Кожний відчув і усвідомив — пам'ятник виглядає зовні дуже гарно, місто збагатилось ще одним, чи не найкращим у Куритибі вогнищем для оглядин численними туристами, які щороку приїздять сюди не тільки з усієї Бразилії, а й з усього світу.

Змістовну доповідь про Тараса Шевченка португальською мовою виголошує знаний політичний і адміністративний діяч українського роду, інж. Амброзіо Хома. Він подає біографічні дані, коротко спиняється на найважливіших творах поета, зокрема „Кавказі", „Катерині", „Гайдамаках", змальовує

(Закінчення на стор. 3-ій)

50-тиріччя большевицької контрреволюції мало скреґітливий відгук в ОН

Об'єднані Нації. — Комуністичні сателітські країни, арабські й різні „невтральні" країни вплели в дебати Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй про конвенцію в справі рівних прав жінок свої чолобитні заяви супроти Совєтського Союзу у зв'язку з 50-тиріччям большевицького панування. Однак те імпровізоване „свято" в ОН було затьмарене кількома інцидентами. По - перше — коли тільки делеґат комуністичної Польщі почав виголошувати свою компліментарну промову — з ґалереї залунали окрики „геть з невільництвом!" „НЙ Таймс" твердить, що це демонстрантами були „білі російські емігранти". Сторожа ОН негайно вивела з ґалерії демонстрантів, але зараз після того стався другий неприємний для Совєтів „інцидент": альбанський представник Галім Будо почав таврувати Совєти, як „кліку ревізіоністів, що зрадила марксизм, ленінізм та ідеали революції". Совєтські делеґати демонстраційно вийшли з залі, а коли вернулися, то дальше славословія на їх адресу звучало фальшиво.

Пікетували будинок совєтської місії до ОН

Ню Йорк. — Заходами Організації Визвольного Фронту, увечері 7-го листопада, якраз у день так зв. річниці „великого октября", близько 100 осіб з лав ОУВФронту пікетували будинок постійної совєтської місії при ОН на 67 вулиці. Демонстранти, між ними й сумівська молодь, носили транспаренти з написами англійською мовою: „Московський большевизм знищив 10 мільйонів українців, щоб перетворити Україну в свою колонію", „Большевицька революція 50 літ тому була російською контрреволюцією, яка здушила національну революцію в Україні", „Комунізм — це маска Росії для завоювання світу" та ін. Було роздано кілька тисяч листівок англійською мовою, з рамени ООЧСУ та ПАБНА. Представник телевізійного каналу ч. 2 розмовляв з демонстрантами, в тому з п. Мих. Шпонтаком від ПАБНА, як і багато інших американських журналістів, які висловлювали, між іншим, здивування, що українці дали тільки 100 пікетчиків на самі роковини „жовтня". О 11-ій годині диктор на телевізійному каналі ч. 2 згадував про жидівську та українську демонстрації, учасники яких домагались свободи усім народам в СССР, в тому жидівському та українському.

Йорданський король Гуссейн закликає Ізраїль сформулювати своє становище

Вашингтон. — Йорданський король Гуссейн виголосив у вівторок 7 листопада ц. р. промову в Клюбі крайової преси у Вашингтоні, в якій закликав Ізраїль, щоб той вийшов поза загальну вимогу безпосередніх переговорів з арабськими країнами та виразно сформулював свої конкретні пропозиції в справі замирення. Гуссейн повторив попередню готовість визнати „право вільного існування" ізраїльської держави, як також признати Ізраїлеві право плавби по Тіранській протоці чи й по Суезькому каналі, однак знову вимагав звільнення арабських земель, окупованих Ізраїлем. Він заявив також, що анектування Ізраїлем йорданської частини Єрусалиму є несприйнятливе для цілого арабського світу. Заяви Гуссейна, що виявляють поважний зворот у становищі арабів в напрямку замирення з Ізраїлем, знайшли все ж неприхильний відгук в офіційних ізраїльських колах, які твердять, що Гуссейн „не сказав нічого нового' і далі вимагають, щоб арабські сусіди Ізраїлю засіли з Ізраїлем за конференційний стіл, визнали ізраїльську державу, відмовились від свого войовничого становища супроти Ізраїлю та погодились на ревізію кордонів. Арабські лідери вважають, що це диктат „з позиції сили", що його вони не можуть прийняти. Тим часом Єгипет зажадав скликання Ради Безпеки ОН для справи Середнього Сходу, заявивши, що відмова Ізраїлю евакувати зайняті ним арабські землі створює „загрозливу для миру ситуацію".

Секретар оборони збільшує Національну Ґвардію на 12,000 ґвардистів

Вашингтон. — Секретар оборони Роберт МекНамара дозволив збільшити стан Національної Ґвардії на 12,000 ґвардистів. Це дістся у зв'язку з реорганізацією резерв, яка має бути переведена до 1-го грудня ц.р. З 12,000 збільшення зорганізують окремі компанії, яких будуть вживати для контролі заворушень та інших негайних потреб.Згідно з законом, що тепер обов'язує, стан Ґвардії повинен становити 400,000 ґвардистів, а резерви — 260,000 резервістів. Цей стан зменшиться внаслідок звільнення з військової служби, тому секретар оборони зарядив збільшити стан Ґвардії на 12,000, а стан резерви на 7,800. З ґвардистів зорганізують нові відділи, а резервістів розділять між ті відділи, що вже існують. В повідомленні не подано, де мають стаціонувати новозорганізовані відділи Національної Ґвардії.

ЗИМА ПО ДОРОЗІ

В місті Ню Йорку, хоч останніми днями і похолодніло, але про зиму ще мало хто думає. Тим часом, у західній частині цього стейту, як і в ряді інших околиць, уже „сніг вкотив по коліна", як це видно на цій фотознімці з Мейвіл, Н. Й. Сніговий плуг відгребує з-під 32 цалів снігу пожежну стацію.

Ню Йорк. — Торжественні Богослуження в намірені українського народу вже цієї неділі, 12-го листопада, започаткують формально перший в історії Світовий Конгрес Вільних Українців, пленарні сесії якого почнуться в четвер, 16-го листопада, в репрезентативному готелі Ню Йорк Гілтон при 1335 Евеню ов Амерікас. Урочисті Богослуження в неділю, 12-го листопада, в намірені українського народу і СКВУ будуть відправлені в усіх трьох українських обрядах — католицькому, православному і протестантському — не тільки в Ню Йорку, але і багатьох інших українських громадах і парафіях у цій та інших вільних країнах. Уже в суботу, 11-го листопада, почнуться зв'язані із СКВУ наради Світової Виховно-Освітньої Сесії (в школі св. Юра при 6-ій вулиці) та Світового Конгресу Українського Вільного Студентства (в Українському Інституті Америки при 2 Іст 79-та вулиця). Інші світові з'їзди і конференції відбуватимуться впродовж тижня. Пленарні сесії СКВУ почнуться з великою урочистістю в четвер, 16-го листопада, в готелі Н. Й. Гілтон о год. 2-ій по полудні. До Ню Йорку уже прибувають делеґації з поодиноких країн. Велике зацікавлення серед найширших кругів громадянства викликує Маніфестація за Волю України, що відбудеться в суботу, 18-го листопада, в Медісон Сквер Ґардені та яка включатиме й Фестиваль української пісні і танку в масовому виконанні хорів і танцювальних груп при повній симфонічній оркестрі. Під час Маніфестації, як і на Конґресі та опісля на бенкеті, що відбудеться на закінчення СКВУ в неділю, 19-го листопада, виступлять видатні репрезентанти українців, як і Америки та Канади. Телевізійні стації в Ню Йорку виявили своє зацікавлення зокрема Маніфестацією в Медісон Сквер Гарден. Програма СКВУ вже була подана у вчорашньому числі „Свободи". Вкоротці буде проголошена також окрема програма Маніфестації. В дальшому подаємо короткі інформації про деякі із з'їздів та імпрез під час СКВУ.

МЕДІСОН СКВЕР ҐАРДЕН — МІСЦЕ ПОЛІТИЧНОЇ МАНІФЕСТАЦІЇ СКВУ

Ню Йорк. — У центральній частині Ню Йорку на Мангеттені, між 49 і 50-ою Захід, є велетенська крита арена, або стадіон „Медісон Сквер Гарден", місце як великих політичних демонстрацій, так і світових спортивних змагань, передвиборчих кампаній тощо. У Медісон Сквер Гардені можуть поміститись на сидячих місцях понад 15 000 людей. Це історична стара будова, що була свідком і великих свят, і найдраматичніших подій, особливо в спортовому житті. Українська маніфестація з нагоди СКВУ буде в ній однією з останніх маніфестацій політичного типу, бо вже будується в Ню Йорку на місці кол. залізничної станції Пенсилвенія новий Медісон Сквер Ґарден, на понад 20-000 осіб. У суботу 18 листопада, від 10 г. ранку до 2ої г. дня, українці з усіх країн вільного світу зійдуться в Медісон Сквер Ґардені, щоб спільно з американськими та іншонаціональними діячами заявити світовому комунізмові і його провідникам, Москві та Пейпінґові, рішуче „ні", виступити за розчленування московської імперії СССР на національні вільні держави, висловити свою нерозривну єдність із поневоленими націями у їхній боротьбі за свободу. Для вступу на ту найбільш масову маніфестацію під час СКВУ треба мати жетон СКВУ в ціні тільки 1 дол., який можна буде набувати при вході.

АНГЛОМОВНЕ ВИДАННЯ „ФАКТИ СВОБОДИ" ПРО СКВУ

Вашингтон. — З рамени Крайової Конференції для боротьби проти комунізму вийшло 11-те число „Фрідомс Фактс", датоване листопадом 1967 р., в якому багато уваги присвячено першому Світовому Конгресові Вільних Українців. Матеріяли про СКВУ подав, як зазначено у виданні, Український Конгресовий Комітет Америки. Всі відомості про СКВУ поділені на три підрозділи: „Світовий Конгрес Вільних Українців відбудеться в Ню Йорку, 16-19 листопада", „Говоритимуть від імени трьох мільйонів", „Віче свободи в Медісон Сквер Гардені". У виданні інформується, що на СКВУ прибувають делеґати з 22 країн вільного світу, але не буде їх із поневоленої комуністичною Росією України, та що СКВУ відбудеться з ініціятиви Панамериканської Конференції.

РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ УВАН НА СКВУ

Вінніпеґ. (ОУПС) Українська Вільна Академія Наук у Вільному Світі буде репрезентована на СКВУ такими спостерігачами — обсерваторами: проф. Д. Горняткевичем, проф. І. Замшею, д-ром О. Домбровським і д-ром С. Крашенінніковим. Найважливіша справа, яку вони заступатимуть, — це інформація про завершення Української Наукової структури в діяспорі — створення Української Наукової Ради у Вільному Світі. Відповідне письмо в цій справі з підписами представників більшости наукових установ в Европі, Америці (ЗДА й Канада) та Австралії буде подане до відома на кінцевому пленумі СКВУ в формі інформації про створення цієї Ради.

КОНФЕРЕНЦІЯ ДІЯЧІВ СПОРТУ ВІДБУДЕТЬСЯ В РЯМЦЯХ СВІТОВОГО КОНҐРЕСУ ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ

На Світовій Виховно - Освітній Сесії в суботу і неділю, 11-го і 12-го листопада, в рямцях Світового Конґресу Вільних Українців, відбудеться в суботу в приміщеннях школи св. Юрія при 6-ій вулиці (між 2-ою і 3-ою евню) в Ню Йорку Сесія Молодіжних організацій. На годину перед цією Сесією Молодіжних Організацій зустрінуться на окремій конференції представники українських спортових централь та організацій. На цю конференцію запрошені теж усі спортові діячі, які зацікавлені долею українського спорту. Конференція українських діячів спорту відбудеться також у приміщеннях української католицької школи св. Юрія в Ню Йорку.

ЗУСТРІЧ КОЛ. ПОЛІТВ'ЯЗНІВ БЕРЕЗИ КАРТУЗЬКОЇ ПІД ЧАС СКВУ

У зв'язку з СКВУ у вівторок, 14-го листопада ц. р. о 7:00 увечері, в залі української православної церкви Всіх

(Закінчення на стор. 4-ій)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Ict. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Забагато воєн для ОН

Трудно говорити про „нову" кризу в Об'єднаних Націях, бо криза цієї найвищої міжнародної установи розпочалася першим „ветом" СССР у Раді Безпеки і позначалась такими подіями, як промови Вишинського та биття черевиком об стіл, що його вчиняв Хрущов. Відомо, що цілого ряду найважливіших міжнародних проблем, успадкованих від другої світової війни, з проблемами міжнародного роззброєння і об'єднання Німеччини на першому місці, Об'єднані Нації дотепер не змогли й не мають ніяких шансів поладнати, але й що цілу низку справ військового та іншого характеру вони сяк - так таки полагодили.

Але тепер складалася для ОН особлива ситуація: вона має діло з двома війнами, у В'єтнамі й на Середньому Сході. Безсилість ОН у справі В'єтнамської війни виправдується фактом, що ані Північний В'єтнам, ані комуністичний Китай не належать до тієї організації і тому взагалі не визнають її компетенції займатися цією справою. Алеж однаково Ізраїль, як і усі арабські країни належать до ОН, на папері визнають його миролюбний чартер, прийняли навіть рішення Ради Безпеки про воєнне перемир'я, але поводяться так, що загроза вибуху на Середньому Сході нової війни не тільки не поменшується, а щораз зростає.

В обох випадках ключ до ситуації лежить в руках Совєтського Союзу. Коли б СССР заявив однаково Північному В'єтнамові, як і Єгиптові, що він припинить постачання їм зброї й інших товарів, якщо вони не змінять свого войовничого становища, — якщо СССР погодився б на скликання разом з Британією Женевської конференції в справі Вєтнам'у і перестав на 100% підтримувати арабів і лаяти Ізраїль, то в короткому часі мир настав би в Південній Азії та на Середньому Сході. Але діється навпаки: в обох випадках власне СССР є тією силою, яка за кулісами інтриґує і нацьковує, а назверх використовує ті війни для своєї пропаґанди. Але це трагічний стан для Об'єднаних Націй: бо коли виявиться, що вони не всилі завести миру бодай в одному з тих гарячих пунктів, то це буде таке чергове пониження престижу ОН і здискредитування їх продуктивности, як міжнародної мирової машини, що знову відізвуться голоси — навіщо взагалі існує та установа.

Кілька днів тому писав американський коментатор Макс Лернер: „Об'єднані Нації потребують успіху, щоб залишитись при житті". Може британським і американським дипломатам вдасться здобути якийсь „модус вівенді" між Ізраїлем і арабами і витягнути Об'єднані Нації з їх теперішньої сліпої вулиці. Але це буде знову тільки „передишка" — до наступної подібної кризи.

Трагікомедія

„Увечері 6-го листопада комсомольці ходитимуть від хати до хати і здоровитимуть односельчан", — повідомляла київська газета „Культура і Життя" з 19 жовтня у статті під заг. „Так ми будемо святкувати". Беручи за приклад село Горобіївку на Київщині, газета повідомила, що на 7 листопада, себто на „свято великого жовтня", у селі буде встановлено пам'ятник поляглим, арка з написом про Леніна, дерев'яна вежа з червоною зіркою на вершку, будуть вивішені червоні прапори, відбудеться „вена хатах „меморіяльні дошки", а „надвечір торжество перенесеться в будинки колгоспників за святкові столи". Там же згадано, що з другої світової війни „до села не повернулись майже 200 земляків" . . .

Не важко уявити собі таке „свято" з нагоди большевицької контрреволюції, яке, після казенної частини, закінчилось веселою, а може й сумною пиятикою За короткою згадкою про 200 земляків з одного - єдиного села, котрі не повернулись по війні додому, приховані ще й інші: зліквідовані під час боротьби Української Народної Республіки з силами большевії, заслані як „куркулі" на Соловки й Сибір, політичні еміґранти з того села — по різних країнах вільного світу, молодь вислана з того села на працю в Казахстані й інших частинах „необ'ятної родіни" . . . Певна річ, що комсомольці й партійці ходили по хатах і „вітали", але з чим вони вітали українських селян? Хіба що з неймовірними втратами і в людях, і в економіці? Хіба вітати кожного трудівника землі з тим, що імперія забрала в нього й землю, а щоб не пропав узимку від нестачі харчів — дала йому „присадибну ділянку" ще й вимагає навіть за той клоптик землі платити податокданину? . .

Які думки зароїлись того вечора у головах колгоспників? Можемо здогадуватись, що не в одній родині, а в сотнях родин матері й сестри плакали за тими, які ніколи не повернуться, і не один батько запитав сам себе: „За що ж вони загинули"?

Трагікомедія большевицьких святкувань в Україні та інших країнах московські імперії — СССР — це ще одна пригадка людям вільного світу про світ неволі і про те, що справжня свобода — неподільна.

БЕРЛІНСЬКІ НЕСПОКОЇ

Той, хто пов'язував би студентську револьту в Берліні і в інших містах Німеччини з комуністичними впливами, підходив би до питання дуже поверховно. Ці рухи були виявом ліберальної течії, що починає підносити голову в Німеччині, подібно як це діється в ЗДА, проти буцімто надто консервативного державного проводу.

Очевидно, комуністи і інші ліві групи використовують цей рух для своїх цілей.

Чи треба брати серйозно авантюри кількох тисяч студентів? Німці самі кажуть, що треба, коли вони були досить сильні, щоб спричинити кризу в берлінському парляменті та уступлення посадника Альберца.

Ця криза поділяла як шок на німецьку суспільність. Коли студентські рухи могли довести до урядової кризи в Берліні, в оцьому форпості німецького патріотизму в минулому, то чи не зможуть ці ж сили потрясти всім німецьким урядом, особливо, коли теперішня урядова коаліція не така то міцна? Чи не треба зразу ж вжити відповідних заходів, щоб, мовляв, не прийшлося вдаватися до Бундесверу, або, рятуючи ситуацію, перейти на якусь праву диктатуру, що нині звучить у Німеччині особливо неприємно і єретично.

Що є на дні того нового ферменту? Як у ЗДА в'єтнамська криза, так у Німеччині нездатність уряду розв'язати позитивно питання двох Німеччин, хвилює громадську думку і змушує її драстично реаґувати. Підкреслюючи цей факт „Ді Цайт" пише в числі з 13-го жовтня ц.р.: „Уряд мусить мати відвагу заанґажуватись глибше у цю контроверзію. Канцлер мусить покінчити з повторюванням присипляючих людей фраз і ставити чоло дійсності . . . Він не може повторювати думок, яких не підпирає логіка фактів... Що на потребу — це нові дефініції, де ми стоїмо, редефініції наших національних завдань, й одверте становище щодо наших перспектив... Це не доба політиків без візії майбутности. Це доба провідників - піонерів, тих, що готові садити дерева, в тіні яких колись унуки могтимуть сидіти . . ."

Не диво, що питання нової політики для Німеччини загострилось саме у Берліні, де Захід зустрічається зі Сходом, у місті, яке ще десять літ тому уважалось за цитаделю німецького націоналізму і пруського завзяття.

Берлінські німці особливо дошкульно відчувають наслідки поділу Німеччини і неуреґульованости відносин між двома частинами країни. Вони чекали двадцять літ терпеливо і тепер починають обурюватись і нервуватись.

Міністер Брандт, ще на пості посадника Берліну, зрозумів, що вже годі продовжувати політику неґації дійсности. Під його впливом прийшло до таких драстичних змін: про Східню Німеччину говориться вже нині як про „другу Німеччину", а не як про „підсовєтську окупаційну зону"; канцлер Кізінґер написав офіційного листа до Штофа, прем'єра Східньої Німеччини, що майже дорівняється визнанню „де факто"; відкинуто зовсім доктрину Гальштейна, і Західня Німеччина нині намагається нав'язати дипломатичні взаємини з сателітами та іншими приязними підсовєтській Німеччині державами. А в пресі щораз голосніші голоси про визнання Східньої Німеччини, як „другої Німеччини" та про створення з Берліну буферного вільного міста, місця контакту між двома Німеччинами, контакту між Заходом і Сходом.

Що вплинуло так сильно на зміну частини поглядів німців? Змінився режим у підсовєтській Німеччині? Чи просто це вияв нетерпеливости, розчарування дотеперішньою політикою реалізму німецької політики?

Перед 13 серпня 1961 р. німці під впливом повоєнного розквіту ще вірили в обітниці західніх альянтів, що об'єднана Німеччина — це ціль їх політики, дивились на ульбрихтський режим, як на слабину, яка, коли б не тих двадцять совєтських дивізій, стаціонованих у Східній Німеччині, давно розлетілась би. Це ділялось не тільки тому, що політичний і суспільний устрій був ідеологічно зовсім неприйнятний для 90% східньо-німецького населення, але й тому, що економіка країни була така крихка, що кожної хвилини загрожувала катастрофою.

Німці жили з дня на день, споглядаючи на Захід і ждучи визволення. Хто міг, утікав на Захід, вважаючи, що скоро повернеться. Таке психічне наставлення величезної більшости населення було справді поважною загрозою для режиму, не згадуючи вже про факт, що масові втечі позбавляли індустрію фахівців і загалом робітної сили.

Берлінський мур пробудив східніх німців із їхніх мрій. І нині, коли візити великих державних мужів під тим муром утратили своє символічне значення обітниці, що він буде зліквідований, деякі німці вважають, що мур це була добра ідея: дати німцям змогу зрозуміти дійсність і прокинутися зі сну.

Мур змінив психіку східніх німців. Вони, проживши вже п'ятнадцять років у підсовєтській дійсності, нагло усвідомили, що обіцянки про зміну, були лише обіцянками, і що в передбаченій майбутності зміни для них не буде; що ісход на захід то творення вакууму, який виповнять москалі; що їм прийдеться хто-зна ще як довго жити у теперішній дійсності; що, отже, нема іншого виходу, як закотити рукави і працювати для добра свого, дітей і Німеччини, такої, якою вона є.

Східня Німеччина нині комуністична, але — німецька. Російські впливи в щоденному житті непомітні. У проводі комуністи, але — німці. На кожному кроці підкреслюється німецький, майже пруський, дух. Життьова стопа значно піднеслась, економіка країни стоїть дуже високо, хоч частку народного прибутку бере Москва, але і в цьому відношенні Німеччина унезалежнюється. Апаратчики — свої люди, які працюють в інтересі Німеччини, механізація кооперативних господарств не викликає спротиву, бо німці виконують її в дусі спільноти, так глибоко закоріненому у німецькій психіці. Про пере-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Д-р Михайло Данилюк

ОСІННІ ЕТЮДИ ПІД СКВУ

(2)

Духовість — це дитина культури. Тут не маємо на увазі політичної чи іншої культури. Маємо на увазі національну культуру в повному її діяпазоні. Але, дивлячись на підготову до СКВУ, ми якось не бачимо довгого ряду наших науковців, мистців, письменників, поетів, університетських працівників завантажених розробленням плянів, програм і напрямних Конґресу. Не кажемо, що їх нема, але, видається, присутність їх далеко не пропорційна до духових вимог нашого плянування.

Те, що „молодь — це наша будуччина" ми вже так обклепали на сторінках преси та всяких зборах, що далі нікуди. А ось широких кадрів передової молоді, в основному студентства, не видно в Підготовчій комісії СКВУ. Вони, як і журналісти, письменники, науковці, працюють самотужки. Хоч і ніби в рямках СКВУ, але все ж окремо відбувають свої з'їзди. Вони включаються в пленум Конґресу, але там усі домовлення вже готові, на них впливу вони не матимуть, залишиться тільки підписатись...

Якось не віриться, що не вистачило місця при підготові Конґресу кадрам та установам науки, діячам культури, академічній молоді. В цій акварелі нашої осінньої зрілости бракує якоїсь фарби. Хто її перехопив і для чого? Адже повна веселка кольорів віддала б цілість нашого життя і ті цілі, для яких усі живемо. І зобов'язала б усіх.

Українська людина все ж незмінна. Вона багата на пляни, думки, ідеї. Її не спинять ніякі перешкоди. І ця гарна, творча людина знайшла вихід, щоб СКВУ таки не відбувся постановами, яких дискутувати не буде змоги, щоб не обмежився демонстрацією, а потім зідханням, як то там „гарно було". Демонстрація у Вашинґтоні залишила Шевченка на пам'ять усім поколінням. СКВУ — залишив би після себе ряд декляраціий і... порожній Медісон Сквер Ґарден.

Тож українська людина, яка з своїми організаціями, установами, кадрами і провідними людьми думала десятками років про Світовий Конґрес — знайшла вихід і заплянувала прикрасити та збагатити СКВУ окремими світовими з'їздами науковців, діячів мистецтва і красного слова, молоді, педагогів, жіноцтва, журналістів. Це може бути чудовим прикладом для майбутніх конґресів.

Є ще один приклад на майбутнє. Колись уже доводилось ставити тезу, що коли наше життя протікатиме без змін і доповнень, тоді основою для затримання нашого національного первня будуть церковні установи і їх громади, наукові установи і їх кадри, міцні фінансові інституції. Церковні громади стануть ще міцнішим ланцюгом, що в'язатиме усі місця нашого поселення, стануть тією скелею, на якій збережуться наша мова, культура, традиції.

В організації СКВУ, а особливо в його підготові, мусіли б брати участь кадри, міцно пов'язані з церковним життям. Цього, на жаль, не сталось. Якщо Українська Католицька Церква через свої споріднені установи якийсь контакт в підготові СКВУ мала, то Українська Православна Церква була від того контакту відмежована. Гірка лекція на останньому Конґресі УККА нас нічого не навчила. Як же потім, розвиваючи роботу по цілому світу, спиратися на церковні громади, які в багатьох місцях є єдиними міцними одиницями? Правда, за два тижні перед початком СКВУ Українська Православна Церква дочекалась формального запрошення до участи в пленумі Конґресу, але це не розв'язує наших потреб. Український народ на рідних землях, позбавлений своєї Церкви, напевно не втішиться, довідавшись, що наше світове об'єднання не включало в себе церковно - громадську ділянку.

Сьогодні вже пізно включати в Конґрес УПЦ. Але цікавий вихід, який би виключив такі помилки на майбутнє, а також підніс авторитет СКВУ, запропонував Архиєпископ Мстислав на бенкеті з нагоди 50-ліття УНРеволюції в Ню Йорку 29-го жовтня: щоб до складу Президії майбутнього органу СКВУ, як постійні заступники Президента, ввійшли Ієрархи Православної і Католицької Церков, а також представники від євангелистів, якщо вони готові взяти участь і відповідальність у широкій національній роботі. Владика висловив надію, що такі постаті в усіх Церквах напевно є і що вони виконали б дуже поважну ролю в стабілізації нашого життя. Такий крок СКВУ був ми прямим потвердженням наших надій на співпрацю наших Церков у національній площині і на дальший розвиток духу екуменізму.

Вертаючись до політичних партій та груп, варто й тут дещо пригадати. Чимало важконароджених д о мо влень, чимало замовчують важливих речей, чимало і неполагоджених справ із-за браку домовлень — це все наслідки т. зв. політичних принципів, які часами мають у собі більше політиканства, як політики. Постає питання: невже наші політичні угруповання аж так низько впали? Напевно ні. Вони всі, які стоять на національній плятформі, мають чимало доброго, мають чимало гарних кадрів. Біда лише в тому, що в таких важливих справах, як СКВУ, партії не вислали до комітетів, на конференції, переговори своїх найкращих людей, передусім своїх лідерів чи провідників, а обмежились здебільша особами, які або з природи сварливі, або не вміли й не знали, як позитивно вирішити спільні національні питання, байдуже, які б спірні вони не були.

Чи не варто на майбутнє пропонувати нашим партіям ввести у цьому певні зміни? Бож слухати проклямації про те, що, мовляв, нема чого і нема з ким спільно засідати, а краще собі одинцями побігати — це така національна „політика", яка веде до тих дверей без сходів. Демократії не можна натягати на абияке копито, бо вона має свої виміри, межі і глузд.

* *
*

Це реалізуємо ми Перший Світовий Конґрес. Ми не маємо в цій справі досвіду, не маємо прикладів інших народів, які відбували б подібні конґреси в подібних обставинах.

Незалежно від ряду помилок у підготові, незалежно від усіх „болів росту" — все ж усі кадри широкого світу в такій або іншій формі на конґрес прибувають, і майже нема ні одної ділянки нашого життя, яка не включалась би в рямки СКВУ, щоб у ньому або поруч нього виявити свою солідарність у гурті вільного світового українства.

Десь ми до чогось дочекались. Таки щось записуємо на сторінки нашої історії. Приходить на думку, що коли б, не зважаючи на всі труднощі і непорозуміння, ще мазепинська еміґрація або хоч би еміґрація після першої світової війни спромоглися такі дії починати — може б ми сьогодні стояли в кращому положенні. Це не дорікання, це — жаль за втраченими роками. Тепер ніби їх доганяємо. Спотикаємось, шпортаємось, набиваємо собі синяки на колінах, але все ж ідемо вперед.

Нам підставляють ноги. Нам підносять „єврейське зілля", яке приховує в собі отруйний бурян, щоб забив памороки вільнодумним людям. Нам підносять майстерно вироблені кличі про єднання, щоб нас роз'єднати. Роз'єднати з материком, роз'єднати всередині, бо роз'єднаних легше бити. Ми ж у відповідь виявляємо спонтанність участи в Конґресі, який назвали вільним. Не тому, щоб похвалитись, а тому, щоб зобов'язатись.

Нас таки єднає Україна, тільки в нашому розумінні. Широму і відданому. І молодь, і література, і вільна преса, яку з трудом розбудували, і наука, мистецтво, ідеологічні об'єднання, фінансові установи, репрезентації Церков, країни поселення, прошарків із усіх земель соборної Батьківщини, три покоління вільних українців — зійдуться. Бо нас єднає Україна.

... Шелестить пожовкле листя. Шелестять під ногами помилки. І вони ще напевно будуть. Прийдуть, змусять думати. Спонукають їх направляти. Нам усім шкода, що життя таке коротке. Їх бо багато ще треба направляти.

Але зійдемось. Це — вперше з цілого світу. Пройдемо всі одною дорогою, не звертаючи уваги на зів'яле листя. Хочеться бачити ясне проміння золотої, зрілої осени. Визрілої, плодовитої.

Перша ластівка ще не робить весни. Наш Перший Світовий Конґрес не вирішить усіх питань і чародійною паличкою не розв'яже всіх проблем. Видається, що хай перший, але він уже є. Десь закинемо якорі і зав'яжемо вузли. Тепер хоч зобов'яжемось. На скільки вив'яжемось — покажуть наступні конґреси.

(Кінець)

АКТИВНА УЧАСТЬ ЦЕРКВИ В ЖИТТІ УКРАЇНЦІВ

У зв'язку з Світовим Конґресом Вільних Українців виринуло також питання участи в ньому нашої Церкви. Маю тут на думці всі Церкви, ісповідниками яких є віруючі українці християни. Во більшість державних народів належать до різних віровизнань, і це не перешкоджає їм спільно жити, працювати і боронити свою державу. Тим паче народ, який бореться за втрачену державу, мусить усвідомити собі важливість активної участи Церкви в його житті.

Шукаючи причин упадку нашого державного існування, ми виразно бачимо, що одним із важливих чинників, які наш державний провід поминув при будові і закріпленні молодої держави — було церковне питання. Не час нині і не місце тут про це ширше говорити, але кожний свідомий і віруючий українець потвердить, скільки могла б допомогти наша Українська Церква, байдуже якого віровизнання, при закріпленні Української Держави. Сказав великий Наполеон: „Дайте мені одного доброго священика, і тоді мені не треба сотні поліцистів."

Якби Центральна Рада всеціло підтримала чудовий здвиг відродженої УАПЦеркви, що вже від квітня 1917 року взялася до енерґійної організації українського духівництва та парафій — напевно за короткий час столиця України мала б подостатку — національно свідомих священиків, бо вони були, але царський уряд розкидав їх по глухих закутках. В такому духовенстві наш Уряд, коли б захотів, знайшов би міцну підтримку. Треба було б нашим священикам-патріотам звернутися з гарячим закликом до народу: „Бережи рідну хату, бо чужинець хоче її знову загарбати і ще гірше зруйнувати", — тоді б не було місця для московських ступайків, що обдурювали наш народ. А він був глибоко захоплений упадком царату і будовою власної держави. Вистачить згадати Військові З'їзди у Києві, делеґатами яких були сини народу.

Самотужний здвиг Української Церкви в жовтні 1921 року, коли червона Москва знову окупувала Україну, а наш Уряд і військо мусіли залишити Україну, — промовисто вказує на значення Рідної Церкви в будові і збереженні рідної держави. Це саме можна сказати про Греко-Католицьку Церкву в Галичині, яка була поважним чинником при творенні ЗУНР, мобілізації УГА та спротиві польському окупантові.

Пише один з провідних організаторів Конґресу: „Ціль Конґресу — це моральна і політична допомога української національної спільноти в усіх вільних країнах — українському народові в Україні . . . у його визвольній боротьбі за привернення суверенної державности, зруйнованої воєнним нападом й інвазією совєтської Росії . . . Завданням Конґресу буде устійнити засоби і способи тієї допомоги та скоординувати цілу акцію . . ."

Отже, де було б місце для Української Церкви, коли б вона не брала участи в Конґресі?! Замало говорити про самі „небесні питання" народові.

Тому треба щиро вітати постанову Консисторії Української Православної Церкви в Канаді, яка визначила на Конґрес дуже поважну делеґацію-представництво з Владик і високих пралатів. Не сміє бути ніяких вимівок чи оправдувань неучасти нашої Церкви в ЗДА у Конґресі. Остання спільна Богослужба Вселенського Патріярха Атеанаґораса [illegible] Папою Павлом VI вказує наглядно, що йде революційна реформа співжиття християнських Церков, — Ясно, при збереженні їхніх суттєвих християнських (колись між ними спільних!) правд одної віри Сина Божого.

Тому найбільшою радістю української віруючої громади буде, коли представники всіх віровизнань Української Церкви засядуть на Конґресі, по черзі помоляться і спільно скажуть своє слово: допоможемо в боротьбі за відродження вільної і соборної Української Держави!

о. В. Л.

П. С. З моїх скупеньких місячних оплат даю десятину: 10 дол. на кошти Конґресу.

ІМПЕРСЬКА ГІГАНТОМАНІЯ

У зв'язку з 50-літтям большевицького перевороту, що привів до відновлення Російської імперії у формі СССР, по всій території СССР ставлять багато пам'ятників, колон, пірамід тощо, присвячених „героям жовтня". Найбільше пам'ятників — Ленінові, при чому, в Чернігові його поставили на тому місці, де довго стояла статуя Сталіна. Біля Кахівки в Херсонщині, серед буднього дня, 27 жовтня відкрили велетенський 20-метровий пам'ятник із бронзи під назвою „Тачанка": на тачанці фігури будьоновців, які бились проти Армії УНР. Проєктували той гігант ленінградські скульптори.

М. Л-ий

КОЗАЦЬКА ЦЕРКВА У ШВЕЦІЇ

Туристи, які відвідують містечко Лександ або Ретвік у шведській провінції Далярна, з англійського знаної більше як Далекарлія, у неділю йдуть до місцевої церкви, щоб полюбуватися мальовничою ношею селянства. Далярнці зодягаються зовсім так само, як зодягалися їхні прапредки.

Цікава ця церква у Лександі. На церковний майдан дорога веде через ковану залізну браму із стовпами, вкритими острішками з ґонтів. Обабіч дороги велетенські берези, засаджені у чотири ряди. Зимою ці берези виблискують наче брилянти льодовими бурульками, а кругом них земля встелена білим килимом снігу.

Цю білу церкву з чорною банею побудували у 1709 році в такому стилі тому, що парохові дуже сподобалися козацькі церкви, які він бачив на Україні, коли служив капеляном в армії короля Карла XII.

Деякі історики підкреслюють, що Швеція впродовж усієї своєї історії не зазнала інвазії, за винятком свого данського кревняка. Одначе, історично стверджено, що після смерти короля Карла XII (1718 р.) Росія й далі вела війну проти Швеції на суходолі та на морі і що в 1719, 1720 і 1721 роках українські козаки причалювали до південних берегів Швеції, а деякі їхні відділи робили наскоки неподалік Стокгольму.

У лександській церкві можна бачити жінок у білих куртках із овечої шкіри та червоних спідницях, із запасками, мережаними у вузькі різнокольорові стрічки. На голові у них старовинні білі чіпці з багатьома стяжками. Дівчата у червоних або квітчастих спідницях. Вдів можна пізнати по ясножовтих запасках і білих вуальках.

В давніх роках навіть у найлютіші морози селянки приходили до церкви. Вони казали, що приходять тому, щоб своїм тілом огріти холодну церкву.

Далярнці знані з того, що мають гарні голоси і люблять хоровий спів.

Побіч цвинтаря цієї козацької церкви стоїть дім Акселя Мунте*), автора славної книжки „Історія із Сан Мікеле". Мунте говорив, що з усього світу йому найбільше сподобався лексанський цвинтар, і що він сподівається, що спочине в цьому гарному осередкові Швеції.

Церква у Ретвіку збудована на низькому розі, висуненому в озеро. Головна частина церков споруджена ще в 1300-му році, а склепіння в XV столітті.

Давніше люди, що жили навколо озера, вліті діставалися до церкви довгими човнами, у десять пар весел. Хто приїздив саньми або возом, мав поблизу церкви стайні для коней. Ще й сьогодні стоїть там кількадесят невеличких будинків.

У цій церкві 1520 р. Густав Ваза просив далярнців, щоб піддержали його у повстанні проти Данії, яка завоювала Швецію. На горбі збудовано високу колону на спогад про ту подію. Кругом колони уложено 12 каменів із прізвищами тих двадцятьох селян, які допомогли Густаві Вазі втекти від данської погоні. Цю подію зобразив письменник Стріндберґ у драмі п. з. „Густав Ваза".

По дорозі між Лександом і Ретвіком знаходиться фарма і музей славного шведського поета Карльфельдта, лавреата нагороди Нобеля. Сад у цій фармі найкращий на всю Далярну. Карльфельдт відмовився був прийняти нобелівську нагороду, і тому йому признали її посмертно в сумі 40.000 долярів. За ці гроші поетова вдова опорядила фарму й музей. На фармі разом із сином плекає вона норки, шкірки яких висилає на продаж до Англії.

*) Аксель Мунте (1857-1949), шведський лікар, психіятр і письменник, здобув світову славу своєю книжкою „Ді стори ов Сейнт Мікеле" (написав її англійською мовою). У цій книжці подає він свої враження і досвід з лікарської практики в Парижі, Римі та з Віллі у Сан Мікеле (на італійському острові Капрі). Там жив він уже на самотині, але все ще виконував лікарську практику. Італія нагородила Мунте золотою медалею за невсипущу працю під час землетрусу в Месині. В 1908 р. Мунте став прибічним лікарем шведського короля і його рідні. Помер у королівській палаті у Стокгольмі, де гостював довгі літа. Інші його книжки не здобули такої слави, як „Сейнт Мікеле."

ЩЕ ТІЛЬКИ 8 ДНІВ ДО ВЕЛИКОЇ МАНІФЕСТАЦІЇ ЗА ВОЛЮ УКРАЇНИ, ЩО ВІДБУДЕТЬСЯ В МЕДІСОН СКВЕР ГАРДЕН В НЮ ЙОРКУ В СУБОТУ, 18 ЛИСТОПАДА 1967 О ГОД. 10-ІЙ ПЕРЕД ПОЛУДНЕМ З НАГОДИ ПЕРШОГО СВІТОВОГО КОНГРЕСУ ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ. ПЛЯНУЙТЕ СВОЮ УЧАСТЬ У ЦІЙ ПОДІЇ.

Бріджпорт, Конн.

50-РІЧЧЯ УНР І 25-РІЧЧЯ УПА

Дня 7-го жовтня 1967 відбулися урочисті святкування 50-річчя відновлення Української Держави і 25-річчя створення Української Повстанчої Армії. У святкуваннях взяли участь віце-президинт УНР професор Микола Степаненко, конґресмен Доналд Ірвін, мейор міста Гюбг Керен, скарбник Вінцент Сімко, д-р Михайло Снігурович і д-р Яр. Туркало.

Вибраний святочний комітет під проводом голови місцевого відділу УКК пана Анатоля Фалька дбайливо підготовив цю імпрезу. Програмові артистичні брошурки виготовив о. Сергій К. Пастухів.

Перша частина відбулась о год. 5:30 в залі Укр. Нар. Дому. Союз Українок Амеки під проводом п-ні Мирослави Чубатої приготовив прийняття для гостей, та влаштував невеличку виставку вишивок, писанок та кераміки. Малою програмою вечора проводив голова Укр. Нар. Дому пан Йосиф Сливінський. Початкову промову виголосив віце-президент УНР. проф. М. Степаненко по-українськи і по-англійськи. Мав слово конґресмен стейту Коннектікат Доналд Ірвін, який підкреслив, що американський нарід є добре поінформований в справах боротьби українського народу, та що конечне час до часу пригадувати американському народові про ціль цієї боротьби. При цій нагоді передав урочисто американський прапор, що повівав на Білому Домі у Вашинґтоні, для української спільноти міста Бриджпорту. Мейор міста Керен подякував за запрошення та зложив побажання з нагоди річниць. Говорив із признанням всій українській спільноті, котра плекає і шанує свої рідні традиції і є здоровим чинником нашого міста.

Щоб не переривати святочного настрою і прибути на час до відбуття другої частини свята, при помочі і ескорті місцевої поліції всі гості одною валкою від'їхали до найбільшої театральної залі міста Бриджпорту Кляйн Меморіял. Точно о год. 7:30 почалась друга частина свята при значній скількості присутніх і Всеч. оо. наших парохій. Відспіванням американського гимну почато цю частину свята. Цінну промову виголосив д-р Ярослав Туркало по-англійськи, виступав хор „Думка" з Ню Йорку під дириґентурою проф. А. Берника, та Жіночий Американський хор Еделайн з Гардфорду. Танцювальна група з Ню Йорку під проводом балерини Ніни Сулими виступала з танками. Виступала сопрано з Гемілтону, Канада, панна Раїса Садова під акомпаніямент пані добродійки С. К. Пастухів.

Відспіванням „Ще не вмерла" закінчено цю велику урочистість, яка залишила милий настрій між українцями нашого міста й околиць

Василь Пелещук

ПАМ'ЯТНИК НА МОГИЛІ СЕМЕНА ПІДГАЙНОГО

Торонто — В другу річницю смерти бл. пам. Семена Олександровича Підгайного, 11-го листопада о год. 4-й пополудні на цвинтарі Проспект Семетері (секція 24, лот 5) по вул. Роджерс в м. Торонто на могилі покійного відбудеться посвячення пам'ятника, спорудженого коштом українського громадянства. В неділю 12 листопада в соборі св. Володимира на вул. Бетерст по Службі Божій буде відслужена Панахида. Громадський Комітет побудови пам'ятника прохає друзів і знайомих покійного та прихильників його громадсько-політичної діяльности взяти участь у посвяченні пам'ятника та вшанувати небіжчика своєю присутністю на панахиді.

Міннеаполіс, Мінн.

25-ЛІТТЯ УПА

Міннеаполіс відсвяткував 25-ліття УПА 22-го жовтня. Свято підготовив Ювілейний Комітет під головуванням пана І. Папіжа — голови місцевого Відділу ООЧСУ. Рано в церкві св. Константина відправлено співану Службу Божу в намірені українського народу. Службу Божу правив і проповідь сказав о. Семен Іжик. Після Служби Божої панахиду за душу сл. пам. Стефана Бандери і всіх борців УПА, упавших за волю України, правили парох о. монс. д-р Ст. Кнапп та о. С. Іжик. Церква була повна вірних.

По полудні о год. 4. в Укр. Народ. Домі відбувся святочний Концерт під патронатом місцевої філії УККА. Вступне слово мав голова філії УККА д-р М. Козак, а святочну промову мав о. ред Семен Іжик. В мистецькій частині виступала мандолінова оркестра Ю СУМА під дир. п. Олега Левицького, фортепіянове сольо відограла панна О. Ленчук. Поставлено сценічний монтаж укладу Олега Лисяка, підготованний панею Оленою Карпяк-Бенцаль, — муз. керівник інж. Е. Карпяк.

Свято закінчено співом національного гимну.

Ярослав Карпяк

Американський колюмніст пише про Українську Національну Революцію

Плейнфілд, Н. Дж. — Місцева газета „Кур'єр Нюз" з 17-го жовтня, містить серію статтей синдикованого журналіста - колюмніста Леона Деннена, під наг. „Як комунізм украв революцію". Автор серії перебував з батьками десятирічним хлопцем в Україні в той час, як постала Українська Центральна Рада. Він у другій частині своєї серії розповідає американським читачам про спроби Керенського демократизувати колишню царську Російську імперію та про большевицьку узурпацію влади. Багато уваги автор присвячує подіям 1917 і наступних років в Україні, якими, як він говорить, „був захоплений", особливо спонтанним виявом українського націоналізму, національної свідомости, зверненням українців до своєї рідної мови й культури. „Століттями українці, ця найбільша після росіян слов'янська нація, були під безоглядним і жорстоким пануванням царизму. Але українці зберегли при житті увесь той час свою культуру і свої національні аспірації", пише Леон Деннен. Далі він згадує, як постала УЦРада — демократичний уряд України, як була складена демократична конституція. „Вперше в історії Росії українці і жиди, традиційні недруги, роздори між якими підсилював царський російський режим, об'єдналися спільно і з радістю для спільної справи свободи". Далі американський автор згадує, що Ленін і його большевики-росіяни були проти демократичної, вільної України, і кинули на неї свої армії, заливаючи Україну кров'ю. Пише він також, що незалежна Українська Держава УНР не змогла встояти перед Москвою без допомоги союзників з заходу, згадує про терор Чека, а згодом НКВД, МГБ та КГБ. Леон Деннен виявив себе у серії статтей не лише надзвичайно поінформованим журналістом, а й людиною з об'єктивним підходом до подій у 1917 - 20 роках і до нині та з великим серцем до терпінь українського народу і, разом з ним, жидівського народу на територіях, загарбаних большевицькою Москвою.

Ми часто жаліємось, що в американській пресі появляються прерізні неправдиві або перекручені інформації про український нарід і його змагання та оправдано проти цього протестуємо. Стаття Леона Деннена належить до рідкісних і було б добре, якби наші громадяни в листах до автора статті та до редактора газети виявили своє вдоволення і вдячність за цей мужній голос в обороні правди. Писати на адресу: "The Courier-News". Mr. Leon Dennen, Plainfield, N.J.

БЕРЛІНСЬКІ НЕСПОКОЇ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

слідування Церкви годі говорити: воно не приймає драстичних форм, і пропаґанда достосована до культурного рівня населення.

В одній ділянці багато лишається німцям до побажання: свобода слова. В 1963 р. прийшла була відлига; але в 1965 знову курс загострився. Для прикладу такі ліберальні твори як пєса' „Дер Бав" (Конструкція). Т. Міллера була гостро засуджена; такі вільнодумні фільми, як „Я крілик" та „Не думай, що буду ридати", були усунені з екранів, але репресій проти письменників, крім того, що втратили працю, не було, Отже, ситуація не така, як, наприклад, в Україні.

Все вказує на те, що життя у Східній Німеччині унормоване і пливе. Очевидно, східні німці не погодились у більшості з новим режимом, але працюють і ілюзій про скору зміну не мають. Не щасливі, але живуть не в таких умовах, як, наприклад, в Україні.

Не мають ілюзій про зміну і їхні згадані визволителі — західні німці.

А все ж одні й другі безсумнівні патріоти. Питання економічно-соціяльного устрою, ідеологічні принципи стають для них менше істотними, ніж можливість комунікуватись і творити принаймні духову спільну Німеччину. Втрата зв'язків може на їх думку, дійсно зродити на дальшу мету не тільки дві політичні, але й дві духові Німеччини. Такого відчуження бояться і по змозі хочуть йому запобігти.

Молоде покоління робить висновки з фактів скоріше, як старе. Воно думає категоріями завтрішнього, а не вчорашнього дня. Звідси неспокій і протести проти того, що є в їх очах духом політичної негнучкости.

Не хочемо цим сказати, що Москва ворожа таким настроям у Західній Німеччині, особливож, коли це настрої нової ґенерації. А все ж це дійсність, а з нею завжди мусить рахуватись той, хто не хоче програти.

М. Б.

● На „святкування" жовтневої контрреволюції у Москві приїхали з цілого світу комуністичні вожаки. Деякі з них, як ось югославський Тіто і його прибічники, бояться, щоб кремлінські „вожді" не використали того збіговища для перетворення його в „суд над Пейпінґом". На тих святкуваннях нема тільки комуністичних Альбанії і Китаю.

НАД КУРИТИБОЮ ШЕВЧЕНКО ВИСОЧІЄ

(Закінчення зі стор 1-ої)

Шевченка як непохитного борця за волю, як великого гуманіста, мислителя, революціонера . . .

Посвячують пам'ятник разом — Екзарх для українців-католиків Бразилії Кир Йосип Мартинець і Архимандрит УАПЦеркви, всч. о. Василь Постолян. При цьому Владика Йосип Мартинець виголошує глибокопатріотичну промову українською та португальською мовами, взявши для неї за мотто напис на пам'ятникові: „Учітеся, брати мої, думайте, читайте, і чужому научайтесь, свого не цурайтесь".

Промовці біля пам'ятника чергуються один за одним. Ось слово забирає професор університету зі Сан Павльо, п. Богдан Білинський, його змінює відомий український громадський діяч, народжений уже в Бразилії, п. Михайло Дзюра (теж мешканець Сан Павльо), від Ріо Ґранде до Сул говорить п. Іван Маскула, від естада Санта Катаріна — католицький священик всч. о. Йосип Прийма, від Ріо де Жанейро інж. Андрій Мазай . . .

Голова міста тепер уже повністю з'ясовує собі сенс події, її значення й маштаби, що знайдуть свій розголос не тільки в Куритибі, не тільки в естаді Парана, а й в цілій Бразилії, а там, луною відіб'ються геть далеко - далеко . . . Тому в своїй промові Омар Сабаґ, зазначивши українськість Шевченка, одночасно підкреслює його універсальне значення в боротьбі за волю, демократію, за здійснення вимріяних ідеалів людства. Співзвучні Кобзареві України є постаті в історії кожного народу. Тому на вільній землі неосяжної Бразилії — чудове місце для увічнення пам'яті незабутнього Тараса. Пам'ятник йому тут завжди буде в честі й пошані . . .

Олив'яне, післядощеве небо трохи вияснюється. Площа Україна ущерть виповнена народом. Але хоч і як багато тут людей, здається ніби всі вони одне одного знають, ніби всі становлять оту Шевченкову

сім'ю велику,
сім'ю вільну, нову . . .

І „сім'я" та говорить тут, у бразилійському місті, на Площі Україна — українською мовою. В розмовах переплітається Шевченкове й особисте, місцеве з загальноукраїнським, а то й з усесвітнім.

Ось зустрілися двоє. Двадцять років не бачились. Пильно придивляються один одному. Міцне стискання рук, сльози на очах, а перші слова: „Як добре, що Батько вже стоїть, нам на радість, а ворогам на пострах! . ." — „Ворогам" — помахав рукою в далечінь, поза Атлантик, поза Середземне та Чорне море, де стогне в московських кайданах поневолена Україна.

Хтось зауважує, що Шевченко на куритибському пам'ятнику „занадто молодий і модерний", ми, мовляв, звикли до вусатого, в киреї та шапці. Йому, з природнім українським ґумором, запечують: „Ось ми за двадцять років як змінилися, а Шевченко ж відійшов від нас понад сто років тому. Він також, поки дістався сюди, переплив моря й океани. Тож і змінився, тільки інакше, ніж ми, — помолодшав".

Сходиться ширший гурт, з гумору переходять на серйозні розмови. Переважають думки, що Шевченко в уяві кожного українця є незламним борцем, невгнутим революціонером, палким і надхненим провідником, через те й постать його символічно покривається з силою, енерґією, завзяттям, відтак і молодістю. В такому стилі побудовано пам'ятник Тарасові у Вашинґтоні, в такому ж стилі витримано його і в Куритибі.

Ось молода дівчина, вона уважно прислухається до розмов, придивляється до написів на пам'ятникові, особливо довго зупиняється над вмурованою в нього скринькою із землею з могили Тараса Шевченка в Каневі. Землю цю нелеґально привіз до Куритиби з України один з наших туристів. Дівчина робить докладні записи в бльокноті. Цікавимося, навіщо? Відповідає:

— Мій тато спаралізований, не міг приїхати до Куритиби, то послав мене і наказав, щоб усе найдокладніше записала, що тут побачу й почую.

Земляки з Ріо Ґранде до Суль, з портового міста Порто Алеґре, хваляться:

— У нас теж є пам'ятник Кобзареві. Правда, не такий, як цей, але зате ми його поставили кілька років раніше. — один з них додає: — А от у часописах я вичитав, що в Одесі не тільки нема пам'ятника Кобзареві, а навіть поетові Василеві Симоненкові та його друзям не дозволяли провести урочистість з нагоди Шевченківської річниці.

Ще в іншому місці хтось висловлює думку, що Шевченко з кожним роком стає все могутнішою міжнародньою ідейною зброєю, скерованою проти темряви комунізму і зокрема проти Москви.

З потужним смолоскипом волі, демократії, гуманізму, національної й соціяльної гармонії та справедливости, любови до Рідного Краю,, із закликом „борітеся - поборете!" — іде могутній Шевченко довжелезним шляхом з півночі на південь: Вінніпеґ — Вашинґтон, — Порто Алеґро, — Куритиба, і незабаром прийде в Буенос Айрес.

Мих. Килимний

Український Літературно Мистецький Клюб Ню Йорк 149-2 ав.

● З Літературно - мистецького Клюбу в Ню Йорку повідомляють, що в п'ятницю 10-го листопада відбудеться там музично - вокальний вечір. Це буде авторський концерт композитора Антона Рудницького, пісні якого виконає Евгенія Василенко, сопран. При фортепіяні — композитор, який виголосить теж вступне слово на тему: „Розвиток українського романсу". Цикл пісень охопить „Пісні любови", „Китайська флейта", „Пісні про Україну" і „Літній день". Початок о год. 8 веч.

● Ще в цьому році, бо навіть до кінця цього місяця, Британія відкличе з Адену, своєї морської фортеці й летунської бази над Арабським морем, всіх тамошніх 5.000 вояків і 500 цивільних службовиків. Аден, разом із Ґібралтаром, Сінґапуром і Мальтою, був неначе символом британської світової імперії, яка тепер скорчилась і далі корчиться до власного острова та ще й північної Ірляндії.

В ТРЕТЮ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Незабутнього
МУЖА, БАТЬКА І СИНА
бл. п. РОМАНА ОНИШКЕВИЧА
СЛУЖБИ БОЖІ
відправляться
11-го ЛИСТОПАДА 1967 року в церкві Пр. Діви Марії на Озон Парку, о год. 9-ій ранку, та
12-го ЛИСТОПАДА 1967 року в церкві св. Юра в Менгетені, о год. 12-ій дня.
РОДИНА

У неділю, 12-го листопада 1967 року,
в четверту річницю болючої втрати
нашого Дорогого
МУЖА, ТАТА І ДІДУСЯ
бл. п. АНДРІЯ ШКІЛЬНОГО
в Українській Православній Церкві
СВ. ЛУКИ в СИРАКЮЗАХ
після Служби Божої відправиться
ПАНАХИДА
на яку запрошуємо Товаришів по Зброї Покійного,
Друзів і Знайомих.
ТЕТЯНА ШКІЛЬНА, ДІТИ І ВНУКИ

Замість квітів на свіжу могилу
бл. п. ІВАНА ВІРТА
члена Пласт-Приюту в Джерзі Сіті
на Оселю в Іст Четгем
10.00 долярів зложив
КРУЖОК ПЛАСТ-ПРИЮТУ в Джерзі Сіті

ВІДОМОСТІ ПРО УКРАЇНЦІВ У СОВЄТСЬКІЙ ТЮРМІ

Торонто. — Тижневик „Вільне Слово" з 28 жовтня помістив „Клопотання Прокуророві УССР", передане в 1965 році перебуваючим тепер у в'язниці науковцем і перекладачем з інших мов Святославом Й. Караванським. Це „Клопотання" ходить в рукописах в УССР, потрапило воно й за кордон. У редакційній тісі ж газети зазначено, що „згідно з даними з України" — „в ізоляторах КГБ у Мордовії перебуває саме С. Караванський та інші недавно арештовані українські діячі культури УРСР, разом 276 політичних в'язнів мужчин і жінок. Між ними також Михайло Сорока — чоловік Кат. Зарицької, перебуває вже в совєтських тюрмах понад 26 років, а його дружина Катерина Зарицька в тюрмі вже коло 20 літ".

СВІТОВИЙ КОНГРЕС ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

Святих, при 206-208 Схід 11 вулиця в Ню Йорку відбудеться Друга Зустріч кол. політв'язнів польського концтабору в Березі Картузькій. Зустріч влаштовує Редакційна Комісія для підготови збірника про згаданий концентраційний табір, яка, як єдина організація і репрезентація тих політв'язнів, братиме участь у СКВУ із своїми делегатами. Під час зустрічі будуть обмірковані передусім справи, зв'язані з діяльністю названої Редакційної Комісії. Вона закликає всіх колишніх співв'язнів до якнайчисленнішої участи у Світовому Конгресі Вільних Українців та зокрема в запланованій зустрічі.

МИСТЕЦЬКА ВИСТАВКА ПІД ЗНАКОМ СКВУ

Об'єднання Мистців України Америки закінчило всі приготування до відкриття великої виставки, що її приспішено з уваги на світовий Конгрес Вільних Українців. Виставка буде відкрита в неділю 12 листопада ц. р. у двох залях Літературно-Мистецького Клюбу в Ню Йорку, отже саме тоді, коли вже розпочинуться окремі конференції, пов'язані з СКВУ. У виставці беруть участь 45 мистців із 120 образами, 7 скульптурами і одним моделем церкви. Вже вийшов з друку багатий ілюстрований каталог. Відкриття відбудеться о год. 1 по полудні.

ІНФОРМАЦІЙНА ДОПОВІДЬ В ОбВУА ПРО СКВУ

Ню Йорк. — Нюйоркський Відділ ОбВУА влаштовує в суботу, 11-го листопада ц.р. о год. 7:00 увечері в горішній залі Українського Літературно-Мистецького Клюбу при 149 Друга евню в Ню Йорку сходини членів з інформаційною доповіддю голови д-ра І. Козака про Світовий Конгрес Вільних Українців. Такої доповіді домагалися самі члени Відділу ОбВУА, які вважали, що перед Світовим Конгресом Вільних Українців треба поширити загальні відомості про нього.

Філядельфійська громада і СКВУ

Громадський Діловий Комітет Світового Конгресу Вільних Українців у Філядельфії повідомляє:

1. В неділю, 12 листопада, 1967 р. о год. 12-ій вполудне, будуть відслужені Богослужби в намірені Українського Народу і за успіх Світового Конгресу Вільних Українців у всіх українських церквах і храмах Філядельфії й околиці. Проситься всіх українців взяти якнайчисленнішу участь в цих важливих урочистостях. Пласт і СУМА прибудуть на цю урочистість в однострої і зорганізовано. Всі українські організації вишлють свої репрезентації з прапорами до наших катедр (св. Володимира на вул. Беркс о год. 10.15, а до катедри Непорочного Зачаття Пречистої Діви Марії о год. 12-ій вполудне). Таким чином Громадський Комітет СКВУ проголошує 12 листопада Днем Молитви у Філядельфії.

2. Зголошення до участи у спільній поїздці автобусами на величаву Маніфестацію за Волю України в Медисон Сквер Гардені у Ню Йорку, що відбудеться 18 листопада, після нових узгіднень з автобусовою компанією, продовжено до суботи, 11-го листопада ц. р. Зголошення далі приймають в наступних місцях: Відділ УККА, 5020 Олд Йорк Ровд, середа і п'ятниця від год. 6 до 8 вечора і субота від год. 10-12 вполудне, тел. ГЛ 5-3774, д-р Ю. Білик; околиця Френкфорд, 2113 Бейнбрич вул., СЮ 9-8931, п. О. Смочило; крамниця „Ельдорадо", 511 Джірард Евню, РО 3-6818, п. П. Генгало; і крамниця п. С. Лукасевича, 801 Н. 24-а вул., тел. РО 9-9033. Поїздка автобусом в обидві сторони коштує 5 дол. від особи. Жетони проєкту мистця Святослава Гординського в ціні 1 дол. за штуку с вступом на маніфестацію.

3. Всі українські організації, парохії, товариства і школи повинні організувати спільні автобусові поїздки своїх членів на Маніфестацію за Волю України з своєї власної ініціятиви і про це повідомляти Громадський Комітет СКВУ у Філядельфії якнайскорше (для заінтересованих подаємо, що РТС винаймає свої автобуси на цей день на таких умовинах: автобус на 50 осіб коштує 150 дол. в обидві сторони, а завдаток на замовлення виносить 31 дол.).

4. До 2 листопада 1967 р. українська жертвенна громада у Філядельфії зложила на потреби СКВУ пожертв на суму 4 000 дол. (тут не враховано датків на 900 дол. наших центральних установ: СУК „Провидіння", СУА, ЗУАДК, ОбВУА і СФУЖО).

За Діловий Громадський Комітет СКВУ у Філядельфії:

Інж. Методій Борецький
голова
Інж. Осип Німилович
секретар
Д-р Микола Ценко
пресово-інф. референт

День Українського Жіноцтва в рямках СКВУ

Світовий Конгрес Вільних Українців, це подія історичного значення. Конгрес відбудеться в Ню Йорку, починаючи 12 листопада.

Хочемо подати загально організаційну побудову Жіночої Сесії в рамках СКВІ. Жіночу Сесію скликає СФУЖО, свою участь зголосило 18 жіночих організацій, майже з усіх кінців вільного світу. Вона відбудеться в готелі Статлер-Гілтон, при 33 вул. і 7 авеню в середу 15-го листопада. Сесію відкриє в год. 9-ій вранці п-і Олена Залізняк, голова СФУЖО, а п-і Олена Лотоцька, місто-голова СФУЖО і почесна голова СУА, представить делегаток. Ціла сесія поділена на три частини.

Перша частина зложена з секцій: „Організаційної", „Жінка в поневоленій Україні", „Культ-освітньої", „Виховної", Народнього мистецтва", „Преси й журналістики", „Зв'язків" і „Суспільної Опіки". На всіх повинно виміни секціях будуть 10-15 хвилинні доповіді. Схвалення на секціях будуть подані до резолюційної Комісії, яку очолює п-і І. Павликовська. Узгіднені та по дискусії оголошені резолюції на пленумі сесії, будуть подані до загальних резолюцій СКВУ.

Друга частина відбудеться в пополудневих годинах. Це буде сесія пленарна, на якій будуть виголошені три доповіді: „50-ліття рівноправности української жінки" — д-р Ганна Яніщевська, „Українська жінка на рідних землях" — мгр. Валентина Воропай, „Українська жінка у вільному світі" — інж. Стефанія Пушкар.

Сесія закінчиться зустрічю - бенкетом, в год. 7-ій в тім же готелі. Щоб підготова була успішніша, створено місцевий Комітет з Окружної Ради Відділів СУА, і УЗХ. Комітет очолили п-і Оксана Рак і п-і Марія Ржепецька. Працю розділено на секції: Реєстраційно - інформативна — п-і Галя Гошовська, Віра Сушків, Розалія Полч, Люба Раковська, Софія Кодеця, Оля Літепло, Раїса Куделя, Анна Кізима, Леся Гой, Марія Зубрицька, Анна Костів. Секція програмна: п-і Наталя Хоманчук, Віра Сушків, Ольга Соневицька. До бенкетової комісії ввійшли пані: Варка Бачинська, Марта Ярош, Наталя Дума, Оля Зозуля, Уляна Кебало, Надя Кулинич, Ірина Мокрівська, Лідія Роговська. В підготові сесії місцевому комітетові помагає пресова комісія СФУЖО: Олена Процюк, Марта Бачинська, Марія Демидчук і Павлина Різник. Під час сесії до помочі мгр. Ірині Пеленській в перекладах будуть Леся Різник і Павлина Різник. На бенкеті виступлять наші молоді таланти: Віра Маслович, Христина Петрів, Квітка Цісик, Наталя Худа, Галя Сарач, Христина Сливоцька, Маргарета Леськів і Оля Зозуля. Їх представить Наталя Хоманчук, яка цей виступ підготовила. Програму молодих талантів відкриє п-і М. Квітковська, місто-голова СФУЖО і голова УЗХ. Під час сесії буде виставка книжки, якою займеться п-і Наталя Чапленко.

Так намічена Сесія Українського Жіноцтва в рамках СКВУ. Участь в цій сесії зголосили 18 жіночих організацій: Союз Українок Америки, Український Золотий Хрест, Об'єднання Українських Православних Сестрицтв в ЗДА, Об'єднання Жінок Організації Оборони Чотирьох Свобід України в ЗДА, Допомогова Організація „Діти Дітям" в ЗДА, Ліга Католицьких Українських Жінок Канади, Союз Українок Канади, Організація Українок Канади, Жіноча Ліга Визволення Укр. в Канаді, Об'єднання Українських Жінок в Німеччині, Об'єднання Українських Жінок Великобританії, Союз Українок Франції, Жіноча Організація при Хліборобсько-освітньому Союзі в Бразилії, Об'єднання Українок Бельгії, Союз Українок в Австралії, Союз Українок в Аргентині, Український Жіночий Союз в Австрії.

Треба надіятись, що наша сесія стане форумом, на якому українське жіноцтво по за межами рідного краю засвідчить нерозривний, національний і духовий зв'язок з поневоленим жіноцтвом України, яке не здається в затяжній боротьбі з ворогом і напевно очікує моральної підтримки від нас, жінок у вільному світі.

На закінчення дуже важлива справа, а це грошова допомога, не лише СКВУ, але і жіночій сесії. Державні народи мають державні скарбниці. Наша праця опирається виключно на добровільних пожертвах організацій і приватних осіб. Тому апелюємо до нашого патріотичного жіноцтва, щоб воно жертвувало на покриття видатків Жіночої Сесії.

Ще раз пригадуємо про нашу участь у сесії і бенкеті в середу 15 листопада. Зголошення на сесію і бенкет 12 дол. можна слати до Філядельфії на адресу: 4936-Норт 13 вул. Філядельфія, 41, Па. або до бенкетового комітету в Ню Йорку: п-і Варка Бачинська, 101 Е. 16 вул. Ню Йорк, Н.Й., 10003.

За пресову комісію СФУЖО

Марія Демидчук

До участи у Світовій Конференції Українських Журналістів у рямках СКВУ запрошений загал нашого громадянства

Ню Йорк. — В рамках першого Світового Конгресу Вільних Українців (Ню Йорк, Н.Й., 12 - 19 листопада 1967 р.), відбудеться Світова Конференція Українських Журналістів у Вільному Віті. Конференцію спонзорує Федерація Спілок Українських Журналістів Америки й Канади, що була створена на II З'їзді Українських Журналістів Америки й Канади в Торонті, 6 листопада 1966 року.

До участи в цій першій світовій Конференції вільних українських журналістів запрошені не тільки журналісти, члени Спілок Українських Журналістів Америки й Канади та в інших країнах, але всі українці журналісти як теж загал нашого громадянства. До участи в ній вже зголосилися наші публіцисти пера з Англії, Німеччини, Франції та з країн обох частин американського континенту. Конференція відбудеться в середу 15 листопада 1967 р. в залі Українського Інституту Америки (2 Іст, 79-та вул.). Почнеться вона в год. 6-ій вечора.

Програму першої Світової Конференції Українських Журналістів у Вільному Світі відкриє та привітає її учасників голова Федерації Спілок Українських Журналістів Америки й Канади, ред. Мстислав В. Дольницький. Після вибору Президії, будуть виголошені такі доповіді: М. Сосновський — „Український журналіст у вільному світі"; Зенон Пеленський: „Перспективи української преси в Европі"; Р. Рахманний: „Преса в УССР і 50-річчя Української Національної Революції"; І. Пеленська: „Роля жіночої преси в українській журналістиці"; З. Снилик: „Українська преса неукраїнською мовою".

Після доповідей, з яких кожна триватиме не довше, як 15 хвилин, буде обмін думками.

Останньою точкою буде схвалення резолюцій, що будуть передані до пленуму Світового Конгресу Вільних Українців.

Після цієї офіційної програми, що обрахована найбільше на дві і пів години, відбудеться товариська зустріч і прийняття в пошану колег - журналістів з-поза канадійсько - американського терену.

З нагоди СКВУ та Світової Конференції Українських Журналістів появиться друге число бюлетеню „Український Журналіст" і буде влаштована виставка „Українська Преса у вільному світі".

За день перед конференцією, у вівторок 14 листопада організується прогулька до приміщень щоденника „Ню Йорк Таймс". Збірка охочих взяти участь в цій прогулянці, о год. 3-ій по полудні, в авдиторії згаданого часопису (229 Вест, 43-та вул. 9 поверх).

Учасники Світової Конференції Українських Журналістів зобов'язані внести реєстраційну оплату в сумі 3 дол.

Зголошення до участи в конференції, зустрічі та прийнятті, як теж у прогулянці до „Ню Йорк Таймсу" (число обмежене) приймає вже тепер др Р. Криштальський,
14 Peck Ave., Newark, E.J. 07107
Tel.: 201 — HU 4-5473

Посмертні згадки

ЕВА ЛАДИЧКА, членка Т-ва Українська Січ — 182 Відд. УНС в Клифтон, Н. Дж., померла 21-го вересня 1967 р. Похідна нар. 15 листопада 1899 р. в с. Кривi, пов. Лісько, Україна. 1913 р. прибула до Америки і замешкала в Пассейку, Н. Дж. Тут 1917 р. одружилася з п. Іваном Ладичкою. Від 1925 р. до смерти була членкою С-ва при Укр. Правосл. Церкві св. Вознесіння в Пассейку, Н. Дж. Залишила в глибокому смутку мужа Івана, доньку Анну з мужем, 2 внуки, правнука та брата в Україні і в Канаді. Похорон відбувся в понеділок, 25 вересня 1967 р. з Укр. Правосл. Церкви св. Вознесіння в Пассейку, на парафіяльний цвинтар. Чину похорону доконав о. митр. прот. Т. Форостій.
Вічна їй Пам'ять!
Управа Відділу

УНСОЮЗУ ЗБОРИ ВІДДІЛІВ

СУБОТА, 11-го ЛИСТОПАДА 1967

КЛІФТОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Укр. Січ — 182 Відд. о год. 6-ій веч. в залі Укр. Правосл. Церкви при 45-47 Говп Аве., Пассейк, Н. Дж. — Управа.

НЮАРК-ІРВІНГТОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запор. Січ — 371 Відд. о год. 7:30 веч. в УНДомі при 140 Prospect Ave., Irvington, N.J. Прохається чл. платити свої вкладки на зборах Відділу. Мгр. І. Оверко, предс., Марія Герус, касир, Ю. Варанюк, секр.

НЮ ЙОРК, Н.Й. — Місячні збори Б-ва св. Володимира, Відд. 130, о год. 8-ій веч. в приміщенні Укр. Кат. Ветеранів при 33 Іст 7-ма вул. Перед зборами можна вплатити вкладки. — І. Малець, секр.

НЕДІЛЯ, 12-го ЛИСТОПАДА 1967

КЛІВЛЕНД, Огайо. — Місячні збори Т-ва Зап. Січ, Відд. 251, о год. 11:30 ранку в церковній залі св. ап. Петра і Павла при Вест 7-ій вул. — В. Козир, предс., Т. Шмагала, секр.

БАЛТИМОР, Мд. — Місячні збори Б-ва Пресв. Тройці, Відд. 320, о год. 2-ій по пол. в домі Укр. Горож. Клюбі при 3101 О'Доннел вул. Просить членів прибути на означений час та вирівняти залеглі вкладки. — Д. Пісецький, предс.; Ів. Малько, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. — Місячні збори Т-ва „Любов", Відд. 45, в год. 11:30 до год. 1:30 по пол. в домі УАГорожан при 847 Норт Френклін вул. Просимо о численну участь особливо всіх довжників, щоб вирівняли свої вкладки. — Управа.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. — Місячні збори Т-ва „Єдність", Від. 163, о год. 12-ій дня в домі УАГорожан при 847 Норт Френклін вул. Хто з членів є дістав чеків дивиденд — прошу прийти і відібрати та вирівняти свої залеглості. — С. Филик, фін. секр.

ДІТРОЙТ, Миш. — Місячні збори Б-ва св. Івана Хрестителя, Відд. 292, о год. 1:30 по пол. в УНДомі. Просимо членів прибути численнішу у часі у місячних зборах. — Управа.

КЛІВЛЕНД, Огайо. — Місячні збори Б-ва св. ап. Петра і Павла, Відд. 102, по співаній Сл. Божій, год. 11:30, в церковній залі св. Йосафата при 5720 Стейт Ровд, Парма, Огайо. — І. Попович, предс.; М. Бобечко, секр.

ДІТРОЙТ, Миш. — Місячні збори Т-ва Запорозька Січ, Відд. 75, о год. 1-ій по пол. в залі УНДому при вулиці Мартин. Проситься членів прибути на збори та заплатити свої вкладки, а довгуючих вирівняти свої залеглості. — С. Леськів, фін. секр.

РОЧЕСТЕР, Н.Й. — Місячні збори Сестрицтва Пресв. Богородиці, Відд. 36, о год. 2-ій по пол. в залі Укр. Амер. Клюбу. На порядку дня: вибір кандидатів до управи на 1968 рік. Просимо відібрати чеки дивиденди. — М. Філяс, предс.; К. Яровлавська, касир; С. Гунька, секр.

ТАРЗАН, Ч. 5901. Змовники чигають...

Одного гарячого дня син Кеведни і деякі інші хлопці галасливо гралися щасливі та хлюпалися у річці.

Та вони не знали, що злющі змовники чигали в тінях, чекаючи на хвилину, коли можна буде діяти!